ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6002 12/25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1905 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՇԱՊԱՆ 1323 ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6002

درسعادتده غلطه‌ده آرەولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է յայտարարութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Ղալաթիա, Քէմանքէշ փողոց թիւ 3

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,"
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի համեմատ ։
Տեղափոխութեան ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն ։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԴԵՂԱՏԱՆԱՊԵՏԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը նոր խնդրոյ կարգադրութիւն մը ըրած է, նոր ընտրելիք դեղագործին յառաջիկայ Պատրիարքին դրկելով, եւ խնդրելով որ մասնագէտներու քննութեան ենթարկուի եւ վաւերացուի՝ ըստ այնմ ընտրութեան ձեռնարկուելու համար։

Ինչպէս յայտնի է, հանգուցեալ Տոքթ. Մարտանեան էֆ.ի մէկ նախագահութեան շրջանին, տարիէն իվեր մասնաւոր դեղարան մը չինուած էր հաստատութեան մէջ, եւ կամ աւելի ճիշդը՝ հիւրանոցին սենեակներէն մէկը դեղարանի յատկացուած էր, ինչպէս կը վկայէ արդէն այդ սենեակին դրան վրայ դրուած արձանագրութիւն մը։ Բայց վերջէն դիտուած էր որ այդ սենեակը թէ՛ անբաւական է դեղարանի մը համար, եւ թէ մէ անյարմար։

Ասկէ ի վեր՝ Հիւանդանոցին դեղարանը կը մնար իր հին ու փայտաշէն շէնքին մէջ, եւ իր ամէն կողմերով նորոգուած կամ վերաշինուած այդ հաստատութեան դէմ՝ բաւական տխրաւոր հակադրութիւն մը կը ներկայացնէր։ Այդ հին շէնքին գլխաւոր անպատեհութիւններէն մէկն ալ սա էր որ խոնաւ ըլլալուն՝ շատ դեղեր խոնաւ կ'աւրուէին։

Հիմա ալ, Հիւանդանոցին համար շինութեանց շրջան մը սկսած է։ Մօտաւոր ապագայի մը մէջ՝ իրականացած պիտի ըլլայ Գ. Թիւնին ալ ամբողջ եւ անկէ առաջ Թերթիս առիթը պիտի ունենանք ողջունելու դեղարանին կառուցումը, ինչ որ ալ նոյնչափ անհրաժեշտ դարձած է Հաստատութեան համար։

Այս առթիւ՝ լուսաւոր կարգադրութիւն է որ ըրած է Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, կառուցուելիք դեղարանին յատակագիծը ձեռնհաս մասնագէտներու քննութեան եւ վաւերացման ենթարկելով։

Փորձով տեսանք մինչեւ հիմա թէ Հիւանդանոցին նախկին շէնքերուն համար տարիներ վերջ պատասխանատու բանակցութեան անցնող Հոգաբարձութիւններ։ Ծննդատունը շատ դիւրին գործ մըն է. աւելի դիւրին եղաւ մանաւանդ, Հիւանդանոցին արդէն իսկ շինուած մասերուն քննադատութիւնը։ Շատեր պատասխանատուները փնտռեցին եւ կարծեցին գանել կամ Հոգաբարձութեան եւ կամ շինութեան գործը գլխաւ հանող ճարտարապետներուն մէջ, առանց սակայն նկատի առնելու նաեւ այն նիւթական միջոցները՝ որոնցմով կատարուած էին այդ շինութիւնները։

Անոնք չմտածեցին թէ խնդիրը անպատճառ այնպէս կամ այնպէս շէնք մը բարձրացնելուն վրայ չէր աւելի։ Շինողները անհատական վարկ մը չունէին իրենց ձեռքը՝ ըստ այնմ յատակագիծ պատրաստելու եւ բոլոր հիւանդանոց մը կառուցանելու համար։ Անոնք որոշ գումար մը միայն ունէին իրենց ձեռքը, եւ միայն այդ գումարին ներած չափով կրնային կատարելութիւն մտցնել իրենց յատակագծին մէջ։ Այլապէս՝ հիւանդանոցը կիսատար կը մնար։

Այս ըմբռնումով եղան նախկին շինութիւնները, դժբախտ առանց բաւարարութեան։ Ճիշդ է որ այդ ըմբռնումը սխալ էր, բայց ի՞նչ օգուտ որ կարելի չէր նիւթական միջոցներ ամբողջովին տալու եւ աւելի կատարեալ հիւանդանոցի կառուցման գործը յաջողցնել։

Մեր հարուստները գիտենք. անոնք չեն հարցներ թէ ինչ պէտք է հիւանդանոցի մը կառուցման համար, որպէս զի ըստ այնմ նպաստեն, այլ՝ աւելի ու գումար, կ'ըսեն, եւ անով հիւանդանոց մը շինեցէք. փ՛առքը չկայ թէ տրուած դրամը կը բաւէ թէ ոչ։ Եթէ չի բաւեր եւ երկրին ինչո՞ւ խնդրել, կը հեղուեն։ Կը հեղուեն նաեւ այն ատեն՝ երբ դրամը տալէ վերջ կը տեսնեն որ հիւանդանոցը չի շինուիր, եւ թէ կը տեսնուի որ ուրիշ նուէրներ ալ գան բարդուին իրենց տուածին՝ որպէս զի կարելի ըլլայ կատար հիւանդանոց մը կառուցանել։ Եղբայր փնտռողներ՝ տրուած գումարով անմիջապէս հիւանդանոցի շինութեան սկսիլ եւ աւարտել է։

Կան ասկէ ետեւ արուեստագէտ նկատառումներ եւ կամ ուրիշ անձնական հաշիւներ, որոնց պատճառաւ կառուցուած շէնքը, հիւանդանոց, դեղարան, ըլլայ մինչեւ քննադատութեան ենթակայ կը մնայ, ուրիշ ալ կատարելութեամբ կառուցուած ըլլայ։

Ու գոհ եմ մինչ, պաշտօնի վրայ գտնուող Հոգաբարձութեանց գլխուն կը պլէ՞ն այդ բոլոր պատասխանատուութիւնները, բան մը որ գլխաւոր պատճառը կրնայ նկատուիլ որոշ Հոգաբարձութեան կողմէ՝ դեղարանի յատակագծին համար մասնագէտներու վաւերացումը խնդրուելուն։ Այդպէսով՝ քննադատութեան դուռները կը գոցուին միանգամ ընդ միշտ, եւ կամ եթէ չգոցուին ալ՝ գոնէ չեն գար Հոգաբարձութեան արդէն իսկ ծանր եւ դժուարատար հաշիւը աւելցնելու։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶՆԵՐԸ

Մինչեւ հիմա շատ բան գրուեցաւ մանկապարտէզներու վրայ։ Ոմանք՝ քաջածանօթ յայտնեցին թէ մանկապարտէզները իրենց կոչման նպատակին չեն ծառայեր, ուրիշներ ալ մեծամեծ գովեստներով եւ ապրած տպաւորութեան ներքեւ օր օրին կը հրատարակէին մանկապարտէզի հանդէսներու նկարագրութիւններ, հանդէսներ՝ որոնց մէջ մանուկներու երգն ու պարը եւ ոտքերու չափաւորեալները միայն հրապուրած էին զիրենք։

Այս երկու տպաւորութիւններն ալ, սակայն, միակողմանի դատողութեան արդիւնք են, եւ իրականին մէջ, դժբաղդաբար, մանկապարտէզները այսօր կը մնան հոն՝ ուր կը գտնուէին առաջ քանի մը տարիներ առաջ։

Անցեալները, Պոլսոյ մէջ մանկավարժարան ունեցող Դ. Քալանթարեանց էֆ.ի ազգային թերթի մը մէջ մանկապարտէզներու նկատմամբ ըրած տեսութեան ամփոփումն էր գրեթէ սա եզրակացութիւնը.

«Կամ պէտք է փակել մեր արդի անթամներով վարուած մանկապարտէզները, կամ կատարել մանկապարտիզպանուհիներ պատրաստել եւ ըստ այնմ շարունակել մանկապարտէզի գործութիւնը։»

Ընդունելով հանդերձ այն խօսքերուն մասնակի ճշդութիւնը, կը պարտաւորուինք բարեկամաբար քանի մը դիտողութիւններ ընել եր ինչ ինչ կէտերուն նկատմամբ։

Դ. Քալանթարեանց էֆ. անօգուտ կը նկատէ Ֆրէօպէլեան նուէրներու գործածութիւնը, այն է՝ փայտիկներով հաշուելու եւ դասական ձեւեր կազմելու փորձերը, փայտէ քառակուսիներն ու խորանարդները, օղակները, եւն., ըսելով թէ գայթակլեր չեն, այլ իրերու վիճակներ, թէ այդ փայտիկներով եւն. ուսուցուած խաղ-ուսումներն աղարտին ժամանցներ են, եւ թէ վերջապէս տաղտկալի կ'ըլլան փոքրիկներուն՝ որոնք ստիպուած են ամէն օր միեւնոյն բաները ընելու։

Բ. Կ'ըսէր նաեւ թէ պարզ երգերու միջոցաւ դաստիարակել կարգերու եւ վիճակներու մասին գաղափար չեն կրնար կազմել. հարկ պէտք է որ անոնք անձամբ տեսնեն հաւուն թխսելը, կովին կաթ կթուիլը, ձիուն արածիլը, եւն. եւն.։

Այս երկու գլխաւոր եւ կարեւոր կէտերուն դէմ կը պատասխանենք.

— Եթէ իրաւ է որ պզտիկ կը ձանձրանան ամէն օր ցուպիկներով եւն. ժամանց ընելէն, նոյնքան սա ալ է նաեւ որ անոնք պիտի ձանձրանան ամէն օր տեսնելով հաւեր, կովեր, ոչխարներ, եւն.։ Չէ՞ որ այս երկու դրութիւններն ալ միօրինակութեան պիտի կազմեն, եւ արդէն ո՞վ ըսած ասած չէ այդ ընտանի կենդանիները. քաղաքի պզտիկ կատարելապէս կը ճանչնան զանոնք, գոնէ պատկերներուն՝ արդէն իսկ բոլորովին ընտելացած են անոնց։ Մնաց որ, այդ բոլորը տղուն ցոյց տալու համար կամ հարկ պիտի ըլլար ամբողջ օրը պտտցնել դաշտերն ու ագարակները, եւ կամ Ագարակ-Մանկապարտէզներ հաստատել ամէն կողմ, ինչ որ թէ բոլորովին անհնարին է թէ անկարելի պիտի ըլլար։

2. Դարձեալ, չենք կարծեր որ տղայ մը տեսած ու կերած ըլլայ խնձոր, տանձ, եւն, եւ չգիտնայ անոնց ձեւն ու համը։ Միայն թէ, երբ մենք տղուն կրկնել կուտանք ըսելով.—Խնձորը կլոր է, թթուաշ է, կարմրագոյն է կամ կանաչագոյն անոր է կամ համով,—թէ ատոնց քաղցրահամ է, երկարաձեւ եւ կարմրաւուն,—ուրիշ նպատակ չունինք եթէ ոչ՝ տղուն սովորեցնել իր զգայարաններուն տուած վիճակն ու տպաւորութիւնները կարող ըլլալ ճշգրիտ բառերով բացատրելու, որով եւ միեւնոյն ատեն մաքուր հայերէն խօսելու։

Արդարեւ, ո՞ր տղան չէ տեսած մատիտ մը, տետրակ մը, անկասկած ամէնքն ալ կը ճանչնան զանոնք։—Լաւ՝ բայց եթէ յանկարծ հարցնենք տղուն թէ ինչ ձեւ ունի մատիտը, թէ ինչ յատկութիւններ ունի տետրը, արդէ՞ք չի կրնար բացատրել անոնց վիճակները, եթէ ատանկ որոշ խօսելու բառերը չէ սորված։ Անոր՝ սոր համար եւ ասոր հետ իր մայրենի լեզուն ալ սորվելու համար է որ կը կրկնենք մասնաւոր գլխաւոր ըլլալը, տաշեղին թափանցիկ եւ դիւրաբեկ վիճակը, եւն.։

Մենք չենք կարծեր որ դաս մը Իրագիտութեան չափ հետաքրքրական, պիտանի, հաճոյալի եւ դաստիարակիչ ըլլայ. չենք գիտեր ուրիշ դաս մը՝ որուն մէջ ա՛յնքան ներմուծ ու այլազան բաներ սորվի մանուկը, դաս մը վերջապէս որ ա՛յնքան ծանօթացնէ իր մայրենի լեզուին՝ որքան Իրագիտութիւնը։ Եւ ահա այդ դասն է սակայն որ, իրազննական մեթոդով, ամէն ձեւերու տակ եւ ամէն նիւթերու եւ առարկաներու վրայ կ'աւանդուի — եւ պէտք է աւանդուի — մանկապարտէզներու մէջ։ Զգայ տղայ մը որ չսիրէ զայն եւ չհետաքրքրուի անով։

Դալով մանկապարտէզներու յատկացուած Ֆրէօպէլեան նուէրներուն, ատոնց իւրաքանչիւրը իր բաժինն ու կարեւոր դերը ունի մանկանց միտքը զարգացնելու, հոգին ու ճաշակը ազնուացնելու եւ անոնց ձեռնարկութիւնը զօրացնելու առաջ գործին մէջ։ Անոնք ստեղծուած են, տղաքը զբօսցնելու երեւոյթին տակ, ուսուցանելու։ Ասոնք են արդէն Ֆրէօպէլի դրութիւնն ու նպատակը, որ է նաեւ կատարել մանկավարժութեան մեծ սկզբունքն ու զգացումները։ Սրա՞ն թէ, սակայն, մեր մանկապարտիզպանուհիները գիտակից ըլլան իրենց այս կոչման, եւ գիտնային արժանաւորապէս ու տղաներուն կերպով գործածել այդ նուէրները։ Եթէ ատաղձագործ մը իր արհեստը լաւ չի գիտեր, անշուշտ իր գործիքներուն չենք վերագրեր պակասութիւնը. գործիք մը վարպետին ձեռքին մէջ է որ ճշգրութեամբ եւ օգտակարապէս կ'իյնայ գործել։

Դժբախտաբար, պակսած մանկապարտէզներու մէջ մասը կեղծ է, եւ ուրիշ բան մը չէ կրնար կոչուիլ, եթէ ոչ՝ իրարու փոխանցուած ծաղկոց։ Ուրիշներ ալ բոլորովին ինքնակոչ-մանկապարտիզպաններ են, քանի որ Ֆրէօպէլի դրութեան եւ ո՛չ մէկ կիրառութիւն ունին, այլ միայն խաղ, երգ ու պար, քիչ մըն ալ ձեռական աշխատութիւններ։ Մասնաւորական դաստիարակման նպատակ դնող ու խօսակցութիւններ իրենց բացակայութեամբ կը փայլին անոնց մէջ. որովհետեւ բացայայտ է թէ մեր մանկապարտիզպանուհիներու մեծագոյն մասը անգիտակից եւ անպատրաստ է իր գործին։

* *

Մենք շա՛տ մօտէն ճանչցած ենք մանկապարտիզպանուհիներէն շատերը։ Ասոնք՝ երգեր, շարժառներ ու պարե՛ր միայն գիտեն սովորցնել պզտիկներուն։ Մանուկները կապիկներու պէս միայն կը հետեւէին իրենց վարժուհիներու շարժումներուն, առանց երբեք թափանցելու իրենց բառերն ու բառերը։ Ու աւելի զարմանալի չէ. շատ հաւանական է որ վարժուհիները իրենք ալ հիմա չէին իմանար իրենց աւանդածներուն։

Արդի մանկապարտէզներուն մասին, պէտք ըսենք թէ, հոգատար ընդունուած սովորութեամբ, անհրաժեշտ է որ անոնց մէջ տղաք կարդալ ալ սկսին, փոխանակ 3—4 տարիներ միայն երգերով, խաղերով կամ թղթէ հիւսկէններով ժամանց ընելու. երգն ու խաղերը չեն կազմեր միայն մանկապարտէզի գործութիւնը։ Եթէ արդարեւ մանկապարտէզը նախակրթութեան դուռն է, անհրաժեշտ է ուրեմն որ մանուկները պատրաստենք նախակրթարանի։

Ասկէ զատ, մանկապարտէզի համար աւելի՛ յարմար եւ դաստիարակիչ դասագիրքեր յօրինուելու են ասոնց՝ հմուտ ուսուցիչներու կողմէ, հետեւողութեամբ գերմանական մանկավարժական գիրքերու յատաններու։ Ասոնց տառերը խոշոր պէտք է ըլլան, պատկերները շատ ու ճաշակաւոր, լեզուն խիստ պարզ եւ գիտերը դիւրամատչելի։

Վերջացնելով մեր խօսքը, կ'ըսենք թէ քանի որ անկարող ենք կատարեալ մանկապարտէզներ ունենալ, գոհանալու ենք մեր ունեցած մանկապարտէզներով, հետզհետէ բարեկարգել ջանալով եւ փոխանակ անօգուտ դժգոհութիւններու՝ նոյն իսկ պէտք ըլլալու ենք անոնցմով, մտածելով որ անոնք իրենց աժման անկատար վիճակ. ձն իսկ տղաքն են մեր մանուկները երբեմն խոտորել-հաղկեցներէն։

ՏԻԳՐԱՆ Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԽԱՐՏԵԱ՞Շ ԹԷ ԹՈՒԽ

Զօրաւոր սէրի մտերմութեան համար տխուր լուր մը կը ծանուցուի։ Խարտեաշ կիները կը նուազին հետզհետէ. առաւելս, տարուէ տարի, սեւաթոյր մազերը հաղթութիւն կը տանին։ Տղայ ճակատները միայն կը զարդարեն։ Ոսկեգոյն մազերու գգուիչ ցոլքերը միշտ անհետ ու բոցեղէն երեւոյթ մը կուտան սիրատուն պատկերներու նուրբ դէմքերուն, որոնք գաղտ հմայութիւն մը կը պահեն իրենց ծնօղքներուն։ Իսկ խարտեաշ աղջիկները, երբ ըլլալէ յետոյ, կը պահեն իրենց երեխայութեան գեղեցկութիւնը, ինչպէս կ'ըսեն սովորաբար, հրապոյրն բացառութիւններ դառնալու համար։ Սակայն, Բնութիւնը, որ մեր աչքերուն հաճոյքը գոհացնելու մասին հոգածու չէ, առաջաւոր նուազեցնէ խարտեաշ կիները։

Թերեւս ընթերցողները հաւատ չընծային։ Սակայն կը բաւէ իբր վկայ առնուլ բերել գիտուններ, այդ ամենացուցը պարոնները, որոնք բանէ մը չեն յուզուիր. անոնք կը հաստատեն այդ պարագան. միւս կողմէ անոնք վիճակագրութիւն ալ կը հաստատէ խարտեաշներուն նուազիլը։

Աստիճանաբար, բոլոր ներդաշ ազգերներու մազերուն գոյնը կը փոխուի։ Չէ՞ մի որ տղոց մազերը աւելի կը սեւնան, քան թէ մեծերուն։ Շագանակագոյնը, այդ շէկաջ գոյնը, չը՞ ընտրուեցաւ միթէ։ Գալիք փոխանցման շրջան մըն է, ուրկէ յետոյ բոլոր մազերը թխագոյն պիտի ըլլան։

Տգեղ սեռին համար այնքան կարեւորութիւն չունի խնդիրը, այնպէս չէ՞։ Ան միջոցը գտած է ճաղատութիւնը մինչեւ բոլոր քողարկելու։ Բայց գեղեցիկ սեռին մէջ, երբ խարտեաշները իրաւամբ ըլլան, անգին գանձերը եւ նուրբ պատկերներ չպիտի՛ համարին ինքզինքնին։ Ի հարկէ, իրենց գլուխին վերջնական նուիրագործման տեսակութիւնն ալ աւելի հաւաստութիւն մը չպիտի՞ ընծայէ Թագ կիներուն։

Ու ահաւոր թերթերը պատրաստ են մեր բանը ապացուցանելու։ Գերմանիոյ մէջ՝ երկուքէն երեքը խարտեաշներ կան հարիւր հոգիէն վրայ. Սկովտիոյ մէջ՝ կիներուն հարիւրին տասնըմէկը միայն խարտեաշ են. Իտալիոյ մէջ՝ հարիւր Իտալուհիներէն երկուքը միայն խարտեաշ են. ալ հոս յաւելի չէ «խարտեշագեղ Վենետիկուհի» մը հետ կենալ նստիլ, գեղեցիկ աւանդութեան մը համաձայն։ Իսկ Ֆրանսա ամէնէն աւելի բարեբախտ է այս մասին, վերջին պաշտօնը ըլլալուն համար խարտեաշներուն։ Սա իրաւ է որ շատ մը Ֆրանսացիներ խարտեաշ կը ծնին, ինչ որ կը նպաստէ այդ գոյնով մարդոց շատութեան։ Անվիճելիօրէն, Ֆրանսա ամէնէն աւելի խարտեաշ կը բովանդակէ։ Այսպէս՝ Ֆրանսուհիին ձեռքն է գեղեցկութեան մակարդը, քանի որ Վեներա խարտեաշ էր։

Պ. Բոլ Տըփիօ, փափուկ մասնագէտ մը եւ խղճամիտ հետազօտիչ մը այս կարեւոր հարցին նուիրած է գիրք մը, առանց վարանելու կոչելով զայն Անհետացող գեղեցկութիւնը։ Ինչո՞ւ համար. որովհետեւ ոսկեգոյն, պղնձագոյն եւ մետաքսագոյն մազերը ալ հոս չեն պճներ Բարիզուհիներու ծիծաղկոտ դէմքերը։

Թերեւս չափազանցութիւն կայ քառուածներուն մէջ։ Բայց Պ. Տըփիօթ չի հերքեր թիւաշարերը. այլ կատարել վայելչութեամբ կ'աղբէր կատարելը անհետանալու վրայ եղող կնոջական հրապոյրի մը, իր ժամանակակիցներուն մանաւանդ Թալիերու յուզման բազմացումը։ Նաեւ այդ երեւոյթին նկատմամբ գիտական բացատրութիւններ կուտայ։

Տղոց մազերը միշտ փոփոխութեան ենթակայ են։ Տարիքին հետ ա՛լ աւելի մութ գոյն մը կ'առնեն անոնց մազերը։ Փորձուած տեսութիւն մը համաձայն, մազը անձնային հետ նոյնանալով, առաւելութիւնը ձեռք կը բերէ որ խորդակաց ցեղերը, հիմնոլով։ Թուխ կը դառնան հետզհետէ։

Սակայն կին ատելներն ալ. Թիռավաթերը մտերմութիւն կազմած են. Խարտեաշ կիները աւելի արիւնալից եղած են, բայց նուազ ախորժելի գեր մը ունեցած են։ Ասոնք հազար փառք մըն է Թուխի պաշտպաններուն։

Արտաքին Լուրեր

ՕԱՑՏՆՈՒԹԵԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

Գերմանիոյ նաւատորմը.—Նոր վարկեր.—Զինուորական կուսակցութիւնը։

Բարիզ 21 Նոյեմ.—Մարկէն Բեղթօկ-Օը կը հեռագրէ Պերլինէն.—«Գերմանիոյ կառավարութիւնը մեծապէս կը փափաքի զօրացնել իր նաւատորմը եւ կը յայտնէ թէ Մարկէն յայտնութեանց առաջ ըրած աղմուկը դէթ լաւ հետեւանք մը պիտի ունենայ՝ այսինքն կարելի պիտի ըլլայ Խորհրդարանին քուէարկել տալ նաւային նոր ծախքերու վարկերը։ Զինուորական շրջանակներուն մէջ սա յայտարարութիւններ կ'ընեն, որոնք գրեթէ ու-պաշտօնական հանգամանք մը ունին.— «Նոր մարտանաւերու շինութեան վերաբերեալ ծրագիրները բոլորովին հաստատուած են նաւատորմին վերաբերեալ օրէնքին վրայ, բայց անգլիական ու ֆրանսական լրագիրներուն վերջին հրապարակութիւնները հաստատեցին թէ Գերմանիա աւելի շուտով պէտք է գործէ՝ իր նաւային զօրութիւնները աւելցնելու համար, եթէ կ'ուզէ իր դիրքը պահել։ Այդ անհրաժեշտ պէտքը առաջ կը բերէ նաւային նոր ծրագիր մը որ, պէտք կրնայ զօրացնել գերմանական նաւատորմը, ասկէ վերջը անհրաժեշտ նկատուած չափով մը։» Կը հաւաստուի թէ այդ նոր ծրագիրը կը պատմէ ոչ միայն զրահաւորներու թիւին յաւելումը, այլ, նաեւ իւրաքանչիւր նաւին տարողութիւնը։ Հիմա կ'ուսումնասիրուին ամէն տեսակ աւելցուցիչ ծրագիրներ՝ Խորհրդարանին մատուցուելու համար, ուր պէտք կը կարելի ըլլայ հաստատել նոր շինութեանց ծախքերը։ Սակայն միւս կողմէ վերջին տարիներու ստացում՝ բացցերը կան, զօրս պէտք է նկատողութեան առնել՝ ծախքի յաւելում ընելու համար։»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Հաշտութենէն ետք.—Շնորհակալութեան հեռագիրներ.—Պ. Թաքահիրայի յայտարարութիւնը։

Ուաշինկթըն, 20 Նոյեմ.—Նախագահ Պ. Ռուզվելթ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի կայսրերէն հեռագիրներ ստացաւ, որոնցմով շնորհակալութիւն կը յայտնեն իրենց երկրին ու մարդկութեան մատուցած ծառայութեանց համար, ամէն ջանք ընելով, որպէս զի հաշտութիւն գոյանայ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ։ Ուաշինկթընի ճափոնական դեսպան Պ. Թաքահիրա, Միացեալ Նահանգներուն համաձայն, նաեւ Ճափոնի կառավարութեան շնորհակալութիւնները յայտնեց Մ. Նահանգաց առ-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 27

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ՏԸ ԼԸՍԷՓՍԻ

ՔԱՄՉԱԹՔԱՅԷՆ ՖՐԱՆՍԱ

ՁԵԱՆ ՓՈԹՈՐԻԿ

Ապրիլ 17ին, հովը դադրեցաւ, բայց երկինքը ամպերով ծածկուած էր միշտ։ Իմ հաւատարիմ Սիմէոն Ուտքովինէն եւ Թումանէի ուղեկիցներէն հրաժեշտ առնելէ յետոյ, կէս օրէն յետոյ ժամը մէկին ճամբայ ելայ իմ հետեւորդներովս ու բոլոր գոյքերովս՝ հինգ բաց բալիքներու վրայ բաժնուած։ Իւրաքանչիւր բալիքի լծուած էին ութը-տասը շուն. մարդ մը աւելի առի հետս՝ իմ կառապան ծառայելու համար, որովհետեւ ինքզինքս անկարող կը զգայի։ Այդ յոգնեցուցիչ մարզանքը խանգարած էր առողջութիւնս։

Ընդհանուր ծովու հանդիպեցանք, որուն վրայէն սկսանք յառաջանալ, հօթը լեռները չբարձրանալու համար, որոնք շատ կը դժուարացնէին սովորական ճամբան։ Հողին թէ ատենքին վերջ ճամբայ առած, մասամբ սառոյցին վրայ, մասամբ ափունքին վրայ, ապաստանեցանք վերջապէս։ Զէնք այդքան սառոյցէն պատռուած էր որ մեր բալիկները կ'երկրային ու շուները ասոր կը մզուէին։ Բալիկի առաջնորդները պարտաւորեցին թէ ի՛նչ վտանգ կար առանց օգուտ մեր յառաջանալու մէջ։ Ուստի ճամբանիս չերթալու համար՝ ստիպուեցանք պատսպարուիլ անդնդակ դարձած ծովեզերքին ծառերով մը մէջ։

Նովանքս հոսուած փոքր ջրառի մը վրայ հաստատուած է այդ բնակարանը, Թումանէէն քանի վերսթ հեռու. մտած եւ ձիւնով ծածկուած հասանք հոն. չափազանց բարձրութեամբ ձիւն դիզուած էր բնակարանին մուտքը։ Ուրեմն մեր բալիկները երբ պատուար շարել, յետոյ, թէ չտեսնելու համար, թաթառեւ գործածելու միջոցաւ ակոսներ փորել՝ անոր մը բանալու համար։ Այս աշխատութիւնը ժամ մը տեւեց. առնըմուտ մը կը պակսէր՝ բնակարանին ներս մտնելու համար. ամէնէն յանդուգնը վար ցատկեց եւ միւսները ալ անոր հետեւեցան։ Փայտերու վրայ մը վրայ ինկանք՝ բոլորովին սառած. անոնց կէսը լցուած էին, անտարակոյս վայրի գազաններու կողմէ, որոնք ձմրան առաջին եղած ատեն կ'ապաստանին այդ ապաստարանի մէջ։ Կոչէ՞ ուրկէն մը, տկլոր մը ներսած, միակ նշանն էր մարդոց գոյութեան՝ այդ ապաստարանին բնակարանին մէջ։ Շրջակայքի Քորեակները երբ մեկնած էին։ Պատերը պաղլլուակներով ծածկուած էին, բիւրեղացած վիճակի մէջ։ Արդարեւ, այդ բնակարանը կրնար բաղդատուիլ ընդարձակ աւազանի մը հետ. քառակուսի տարածութիւն մը ունէր, եւ հինգ ոտք բարձրութեան վրայ՝ սոսկ ոտք լայնութիւն։

Երբ մէկզի կը դնէին փոկերը՝ պառկելու տեղ բանալու համար, բալիկի առաջնորդները կը կապէին շուները եւ չոր ձուկի պարէնը կուտային անոնց։ Ջուրը այնքան առատութեամբ կը տեղար որ խեղճ կենդանիները թաղուած էին անոր թանձրութեան տակ. բայց այդ դէմ օդերուն վարժուած՝ կ'իյնային պէս իրարու քով կը համախմբուէին, քթերնին ողին տակած, որպէս զի իրենց շունչին տաքութիւնը, ձիւնով ծածկուած մարմնոյն մէջ թափանցելով, տաք տեղ մը այդ շնչասութեան. Նաեւ ինքզինքնին կը ցնցեն, երբ ձիւնի ծանրութիւնը շատ հաստ խաւ մը կազմէ։

Կրակ վառելու՝ տաքնալու եւ մեր կերակուրը պատրաստելու համար, յետոյ բնակարանին մէջ գտնուած կոշկէ ուկուրին վրայ փռեցինք. փոխ մը երր գլխու բարձ դարձուցինք. բռնկեցանք նետեցան իմ օդիներէն, եւ առանց նկատի առնելու քիչ մը նեղուած ըլլալնիս, լաւ գիշեր մը անցուցինք։ Հետեւեալ Բոլոռքներու առւնք մէկ անկիւնը. անոնք իրարու վրայ պառկած՝ չէին կրնար շարժիլ։ Բայց անոնցմէ ոչ ոք գանգատեցաւ եւ անհանգստութիւն իսկ չյայտնեց այդ պարագային։ Տեղայ՞ որ անոնք կապիկներու պէս կծկուած՝ մորթին մէջ խոթած էին գլուխնին, յետոյ սրունքներին կթոնցուցած իրենց ծունկերուն վրայ, հանդարտիկ կը քնանային, եւր թէ շատ հանգիստ տեղ մը գտնուէին։

Յաջորդ օրը, հովին ուղղութիւնը փոխուեցաւ, բայց դադրիլ ուժգնօրէն կը փչէր, անհանգստութիւն պատճառելով մեզ. ծուխը բնակարանին ներս կը զարնէր, մեզ կուրցնելու եւ խեղդելու աստիճան։ Ուստի որոշեցինք ճաշէն ետք միայն կրակ վառել։

Ուզեցի դրսէն մը առնել այդ անպատեհութեան՝ որ ուրիշին կարգադրութիւններ ընելով. կը խորհէի որ ապաստարանին բնակարանէն դուրս ելածս սեմին պէտք պատսպարէի։ Պ. Քրիլլիօֆ, որ ինծի կը հետեւէր, ուզեց բալիկի առաջնորդներուն հետ յառաջանալ. բայց ի զուր. մեր Թօգուտուրէն հազիւ առանց հինգ քայլ հեռացած, անհաւանութենէ կրծնցաւ զայն, չկարենալով գտնել ո՛ր կողմ գտնուիլը. եր արձակած աղաղակներուն վրայ միայն կրցինք առաջնորդել զանի։

Բանական տկարակէ յետոյ, յաջողեցանք պատուար մը դնել հովուն առջեւ, ծուխին ելքը ապահովելու համար։ Այնուհետեւ գիշեր ցերեկ կրակի առջեւ էր բնակարանին մէջ. սակայն հակառակ մեր աշխատութեան, երբեմն կը տառապինք բուքերէն։ Անհամբերութիւնս ո՛չ նուազ անտանելի եղաւ քան բուքը. մշտնջենական կերպով անդադարօրէն հալեցուց մեզ շրջապատող պաղլլուակները. մեր գլուխներուն վրայէ առաջ ելած ջուրերը կը վազէին, եւ լրումն դժբախտութեան՝ փոկերը օծքսինգեան եւ դառնելի հոտ մը տարածել սկսան։ Մեր մորթիներուն հոտերը կը բուրէին ճիմարիս վէհ մը դարձնելու աստիճանի։ Տասը հոգի էինք, որոնց մէջ կային նաեւ Քորեակներ, ամէնքն ալ ծանօթ իրենց աղտոտութեամբ։ Զգուշանալով օդը մաքրել, ջանացինք, ըստ փոկերէն ազատիլ. բալիկի առաջնորդները առաջինը եղան առաջարկող որ փոկերը իբր կեր տանք շուներուն, որքան ատեն որ մնայինք այդ ապաստարանին մէջ։ Սիբերիոյ մէջ հաւաքուեցայ, քանի որ չոր ձուկի պաշարը սպառելու վրայ էր։ Ուրեմն առաջարկեցայ փոկերը զոհել։

(Շարունակելի)

[illegible]

ՍԻՐԱԼԻՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը.— Ազատական կուսակցութիւնը.— Քաղաքական անձնաւորութեան մը յայտարարութիւնը.—Լորտ Լանստաուն։

Բարիզ, 21 հոկտ.— [illegible]

Լոնտոն.—Վիէննայէն հեռագրեր կը հաղորդեն Թայմզի՝.—«Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ [illegible]

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզի քաղաքապետութեան ներկայացուցիչները Լոնտոնի մէջ.— Ընդունելութիւն Ուինտսորի մէջ.— Սեղան եւ բաժակաճառ.— Լոնտոնի Ֆրանսական դեսպանատան մէջ։

Բարիզ, 51 հոկտ.—Մարին հոկտ. 20 [illegible]

ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱ

Վենը Ֆրանսայի հետ.—Ուաշինկթընի մէջ տիրող կարծիքը.— Ֆրանսայի բնացքը։

Նիւ-Եորք, 21 հոկտ.— [illegible]

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

Ջրանցքին շինութեան եղանակը.— Ճարտարագէտները.— Վերջնական որոշում մը դեռ չկայ։

Ուաշինկթըն, 21 հոկտ.— [illegible]

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Դեսպանախորհուրդին ծրագիրը.— Սպանիա եւ Մարոքի խնդիրը։

Թանժէր, 21 հոկտ.— Սեպտ. 28ին [illegible]

Պ. ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ ՃԱՌԸ

Նախագահին պտոյտը.— Ճառեր զանազան խնդիրներու վրայ։

Ուաշինկթըն, 21 հոկտ.— [illegible]

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Դաշնակցութեան խնդիրը.— «Վոսիշէ Ցայթունկ»ի հրատարակութիւնը։

Բարիզ, 21 հոկտ.—Վոսիշէ Ցայթունկ [illegible]

ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը.— Սէնաթորիայի մը յայտարարութիւնը։

Հռոմ, 26 հոկտ.— [illegible]

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսեր շնորհները Պ. Ռուզվէլթի.— Սրտանմլիկ ճառ մը։

Պերլին, 21 հոկտ.— [illegible]

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— [illegible]

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— [illegible]

ՀԻՒՍԷՅԻՆ ՀԻԼՄԻ ՓԱՇԱ.— [illegible]

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐՎԻՈՅ [illegible]

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.— [illegible]

ՊԱՂՏԱՏԻ [illegible]

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ [illegible]

Պ. ԲՕՆՍՔԱՆ.— [illegible]

ՄԱՔՍԱՏԱՆ [illegible]

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— [illegible]

ՕՍՄ. ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.— [illegible]

ՀՌՈՄԻ մէջ [illegible]

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ [illegible]

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— [illegible]

տալէ յոյն ազգաբնակչութեան համար: Այդ հաստատութիւնք երկու սրահ պէտք ունենան՝ մէկը՝ այրերու եւ միւսն ալ կիներու համար: Նոյն տեղը նաեւ ամէն օր պէտք [illegible]

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Պրուսայի գաւառական թերթը կ'ըսէ թէ կիրակի առտու ժամ 12.40ին Պրուսայի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է, առանց վնաս մը ունենալու:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Առողջապահական Խորհուրդը, [illegible] Մուսթաֆա Փաշայի եւ Զէյնէփ [illegible]

—Նոյն Խորհուրդը [illegible]

ՍԱՄՍՈՆԷՆ [illegible]

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— [illegible]

ԱՐՁԱԿՆԵՐ [illegible] 1,500,000 [illegible]

ԱՆԴԻԼԻՈՍ [illegible]

ՇՈՒՆԵՐ [illegible]

ՈՒՂՂՈՒՄ.— [illegible]

ՎԱՐԴԻ ԻՒՂ.— [illegible]

ՆՈՒՅՆ ԱՐԴԻՒՆ.— [illegible]

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական Ժողովը գումարուեցաւ այս առտու Պատրիարքարանը, [illegible] Ս. Պատրիարք Հօր եւ [illegible] Ներսէս էֆ. [illegible] Սերոբ էֆ. [illegible] Ժողովը օրակարգին վրայ գտնուած յարաբերական խնդիրներով զբաղեցաւ:

* * Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը [illegible]

* * Բարեկի Թաղ. Խորհուրդին ընտրութեան [illegible]

—Ս. Պատրիարքը, իր հետ ունենալով Ա. Քարտուղար Արիս էֆ.ն, նախընթաց օր Կալ. Պոլսոյ գնաց:

—Ս. Պատրիարքը եւ Պոլսոյ գաւառական [illegible]

[illegible]

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆ

253ՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ 3 % ՏՈԿՈՍԱԻՈՐ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

1886ի շրջաբերութիւն

16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1905

178,410 թիւը 100,000 Ֆրանք շահած է

Հետեւեալ 25 թիւերը 1000ական ֆր. շահած են

10,421	53,600	94,893	202,397	309,418
45,647	67,839	98,035	221,045	316,364
45,850	73,165	167,936	255,331	325,666
47,473	81,021	177,628	267,709	393,378
50,991	90,920	192,245	300,595	398,128

*

3Չրդ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ 3 % ՏՈԿՈՍԱԻՈՐ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

1903ի շրջաբերութիւն

16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1905

560,004 թիւը 100,000 Ֆրանք շահած է

Հետեւեալ 25 թիւերը 1000ական ֆր. շահած են

410,593	432,856	455,041	475,239	476,198
477,247	478,456	485,629	490,683	565,811
571,138	583,841	596,625	617,920	619,924
624,211	624,307	643,709	653,645	654,317
651,018	703,765	729,284	735,701	781,180

Վճարումները կը կատարուին 1905 նոյ. 1էն սկսեալ Գահիրէի մէջ Ընկերութեան կեդրոնատեղիէն, իսկ Կ. Պոլսոյ, Աղեքսանդրիայի եւ Իզմիրի մէջ Քրէտի Լիոնէի կողմէ:

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՄԱԴՐԻԴ, 24 Հոկտ.— Սպանիոյ թագաւորը, երէկ, Պ. Լուպէի ի պատիւ ճաշ մը տուաւ, որու մէջոցին խիստ սրտալիր բաժակաճառեր փոխանակուեցան երկու վեհապետներուն կողմէ: Այսօր, Թագաւորը եւ Պ. Լուպէ զօրահանդէսի մը ներկայ գտնուեցան Քարապանչէլի մէջ: Ցերեկ Պ. Լուպէ գնաց քաղաքապետութեան պալատը, ուր ճաշ մը սարքուեցաւ ի պատիւ իրեն: Այդ մէջոցին Մատրիտի քաղաքապետը, Սպանիոյ նախագահը եւ Պ. Լուպէ սրտալիր բաժակաճառեր արտասանեցին: Պ. Լուպէ յետոյ ներկայ գտնուեցաւ ցլամարտի մը:

—Արքունական պալատին մէջ Պ. Լուպէի ի պատիւ տրուած ճաշին ներկայ գտնուեցան նաեւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ դիւանագիտական մարմինը: Ալֆոնսօ Թագաւորը եւ Պ. Լուպէ իրենց արտասանած բաժակաճառներուն մէջ հաստատեցին Սպանիոյ եւ Ֆրանսայի անխախտելի բարեկամութիւնը, որուն քաղաքական նպատակն է պահպանել խաղաղութեան պահպանումը:

— Սպանիոյ մաղաղութեան [illegible] Սպանիոյ, եւ եւր [illegible] Պ. Լուպէն, [illegible]

ԹԱՆՃԷՐ.— [illegible]

ՀՌՈՄ.— [illegible]

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— [illegible]

ՊԱՐԻԶ.— [illegible]

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— [illegible]

ՎԻԷՆՆԱ.— [illegible]

ՊԵԼԿՐԱՏ.— [illegible]

ՓՈՐԹՍԱՅԻՏ.— [illegible]

ՊԱՐԻԶ.— [illegible]

ՊԵՐԼԻՆ.— [illegible]

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— [illegible]

ուղեւորելէ առաջ, Խորհրդարանին մէկ քանի անդամներուն հետ տեսակցեցաւ Վենեզուէլայի եւ Գերմանիոյ հետ կըն քաւելիք սահմանական դաշնագրութեան խնդիրներուն համար, որոնց մասին բուռն վիճաբանութիւններ հաւանական են ծերակուտի Խորհրդարանին յանձնախմբերուն մէջ, վասն զի ծերակուտականները առանց այդ մասին համամիտ չեն Պ. Ռուզվէլթի:

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիւրթէմ կայսրը ծանուցանել տուաւ Պիտո Պաշին թէ յառաջիկայ գարնան այցելութիւն պիտի տայ անոր:

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ձարը երկար անձնատուութիւն մը շնորհեց Վիթէ կոմսին: Կ'ըսուի թէ Վիթէ կոմսին պաշտօն յանձնուած է կազմել նոր նախարարութիւն մը:

—Օտար պանքաներու ներկայացուցիչները ժամանեցին նոր փոխառութեան մը կնքման համար, բանակցութիւնները սկսած են. առջին պիտի ըլլայ հարիւրին չորս եւ շրջաբերութեան հանուելու գինը՝ 91 ռուպլի: Պանքաներուն չոււ ռուպլի պիտի տրուի՝ իբրեւ յանձնարարուէք: Այդ պանքաները պայման դրին որ փ խառութեան մեծ մասը օտար երկիրներու մէջ շրջաբերութեան հանուի.

ՊԵՐԼԻՆ.— Երկրագործական նախարար Պ. Բօտպիէլսքի ռեզ ուրիշ մը պիտի յաջորդէ:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Նախագահ Պ. Ռուզվէլթ բանախօսութեան մը պահուն յայտարարեց թէ Քօնկրէսի չորրորդ ու... [illegible] Մ. Նահանգները ... նաւատորմ մը պիտի ունենան, որպէս զի ... [illegible]

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Սակարանը 15 օրուան հոլովոյթի ... ըսումը կատարուելով 100 ֆունթէ 17 ½ ղրշ., երկաթուղիի հատին 32 ½ ննդմ. եւ առաջ Ռէժիի 41 ¼ ղրշ. ուերօ. ... ուեցաւ:

ՓԱԿՈՒՄ 11 Հոկտեմբեր		
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	97 27
Ամէնէն բարձր գին	»	97 32
Ամէնէն վար գին	»	97 27
Րումէլիի Երկաթուղի գոց	ֆր.	131 62
Ամէնէն բարձր գին	»	132 87
Ամէնէն վար գին	»	131 62

ԲԱՑՈՒՄ 12 Հոկտեմբեր		
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց.	Թ. Կ.	97 29
Րումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	131 75
Շիրքէթի Խայրիէ		35 —
Քարասու		100 —
Ռէժի		16 35
Օսմ. Պանքա		— —
Ցունական Պանքա		429 —
Տէրքօս		245 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3 75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 40
» ժուիսանս		2 60
» պարտաթուղթ		495 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ		514 —
Թրանսվալ		73 —
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիպսիէն Ա		313 —
» » » Բ		270 —
Լավրիօմ		55 —
Անատօլըի երկթ. բաժնեթուղթ		16 10
» » պարտաթղթ.		527 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 25
Բարիզ » »	ֆր.	22 95
» » » չէք	»	— —
Պէրլին անտակոս չէք	մարք	18 67
Վիէննա չէք	ֆիօր.	21 95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87 11
Անգլիական ոսկի	»	109 30
Բօլ Էմբէրիալ	»	91 20
Քրիմից	»	51 08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 12
Մէթալիք	»	— —
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Հոկտեմբեր		
Անգլիական Քօնսոլիտէ		88 75
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	89 50
	գոց.	89 37
Օսմանեան Պանքա		14 25
Ռուսական 1888-1889		93 —
Հելլենական 5 %		53 25
» Մօնօբօլ		53 25
Պուլկարական 1892		101 12
Եգիպտոսի Իւնիֆիէ		106 25
Ճաբոնական %		90 63
Թրանսվալ		2 81
Ջէրթրըտ		1 93
Փոխանակագիր		25 37 ½

ՓԱՐԻԶ, 24 Հոկտեմբեր		
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 60
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղչ.	90 65
	գոց. »	90 67
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	608 —
Օսմանիէ	»	— —
Րումէլի երկաթուղի	»	133 75
Օսմ. մաքսատուն	»	484 —
Օսմ. Ռէժի	»	391 —
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	506 —
Քաէտի Լիոնէ գուբօնը կտ.	»	1154 —
Իտալական Ռանթ	»	105 15
Սպանիական արտաքին	»	92 77
Աւստրիական	»	99 50
Թրանսվալ	»	73 —
Ռուսական 4 % 1901	»	93 40
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 160
Պալիա Քարասայտըն	»	608 —

ՎԻԷՆՆԱ, 24 Հոկտեմբեր		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240 40
Րումէլի երկաթուղի	»	147 25
Օսմ. Ռէժի	»	— —

ՊԵՐԼԻՆ, 24 Հոկտեմբեր		
Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	90 60
Րումէլի երկաթուղի	»	137 75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 235

ՊՐՈՒՍԷԼ, 24 Հոկտեմբեր		
Օսմ. միացեալ պարտք		89 75
Րումէլի երկաթուղի		134 —

ԱԶԴ

Ցրտաշարի լուրջ եւ առողջ կին մը, որ կարուձեւ գիտէ, կը փափաքի լաւ տան մը մէջ պաշտօն ստանձնել, թէ՛ իբր վարժուհի եւ թէ տան գործերուն համար: Դիմել յանձնարարութիւններ ընդ առել: Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը:

3—10

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԱ ՍԷԶՕՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բերա, Բասած Բանայեա, Թիւ 7

Այն կիները որոնք կը փափաքին միշտ աժան ու չափաւոր գիներով ապրանք գնել, ինչո՞ւ համար նեղութիւնը յանձն չառնեն Բերայի Մեծ Փողոցէն սահնըհինդ քայլ անդին հաստատուած Բանդլիս պասաժը մտնել, ուր կը գտնուի Լա Սէզօն վաճառատունը: Հոն կարելի է հարիւրին 5 կամ 10 աւելի աժան գնել քան թէ Բերայի Մեծ Փողոցի վաճառատուներուն մէջ:

Զօփ ժողովրդութիւն չկայ; մեր ըրածին մէջ, որովհետեւ Լա Սէզօն քիչ ծախք ունի, կանխիկ կը գնէ եւ քիչ շահով կը ծախէ: Աւստրիոյ միակ գործարանը այս վաճառատան յաջողութեան:

4—50

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսաի Շահանէ)

Խազինէի Խասսաի Շահանէ մէւս... [illegible] 20աէն 72 ... 16 ... 50 ... [illegible]

3—3

Ցի 8 Թըշրինի էվվել 321

Վաճառատան փակման պատճառաւ

20,000 ՌՍԿԻԻ

Ապրանք պիտի ծախուի գրեթէ ոչինչ գինով

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ղալաթիա, Միլլէր խան, Ա. Յարկ, Թիւ 16

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒՆ

3/16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Կնոջ յատուկ քօսթիւմ, ժաքէթ, մանթօ, աղջկանց համար մանթօներ եւ բաճկոններ, պլուզներ, շրջազգեստի կերպասներ, տղոց համար հանդերձներ, օժիտի ճերմակեղէններ, բուրդէ եւ բիւէ ծածկոցներ, չորս եւ ֆիշիւ, ... յատուկ շապիկներ եւ օձիքներ, ... ծածկոցներ, քէթէն, ... ֆլանէլ, թաշկինակ, գուլպայ, ... եւ ուրիշ ամէն տեսակ ... տարրեր:

5000 կտոր կերպաս պիտի ծախուի խիստ աժան եւ դիւրամատչելի գնով:

7—25

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանք դրամագլխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Ադալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Դարտանէլ, Քավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասօլ, Գահիրէ, Մերսին, Միտիլլի, Մանասթըր, Նիքոսիա, Ուշագ, Փորթ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվաս, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ–գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթղթեր կամ փոխանակագիրներ (պոլիսա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կու տայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, ստկարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթղթերը կը պահուին [illegible] արկղներու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս չհրկիզուող նկուղներու մէջ (պէթոնով եւ մետաղեայ ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պարտատոմսեր կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, ատենը դրուած արժեթղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակութեան համեմատ։ Անոր տէրը հաշուոյն կ'անցուի պայմանաժամի կամ գանձուելի օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ ատենը դրուած արժեթղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժեթղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Փարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւքսէլ, Հաագ, Վիէննա, եւայլն։ Տոմսակներու [illegible] կը [illegible], կամ իր հաշուոյն ընդունուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յանձնարարները, որոնց արժեթղթերը իրենց դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց ընդունագիրին վրայ, զանազան տեղերէն առնել կամ իրենց հաշուին գրել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ առ կառավարական հրամաններ մէկ եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գինով, կարգ մը արժեթղթեր, ինչպէս Իւնիֆիէ [illegible], Եգիպտական Թրիպիւթ [illegible], Թուրքական Աղք. Պանքային պարտաւորութիւնները, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագին մը համեմատ։ Օսմանեան եւ օտար արժեթղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուեկշռութեամբ եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթղթերու կտրօններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գանուած արժեթղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ եւրոպական Սնտուկներու արժեթղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սնտուկին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եղած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 48–50

ԻՆՉ ԿԸՐԾՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ անդադրում ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական թեւը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Փարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու զննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Փարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօգուտ՝ [illegible] է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուստի տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կայտառանան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և ատամը հիւանդանալու ախտէ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջառողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարմին ունեցած են ապագայէն։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանուանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նշխարներ, որոնք վերջին աստիճան ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ.

62 24–26

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎՍՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոսա. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նաղլէ խան կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սառաֆ եւ Ռոտիգի, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու Թիւ 10
Պ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պանչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Սկիւտար, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կէօյաշանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քէամիլ էֆ., չարշըյի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրէօս, Մօտա ճամբու.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տեմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիյեժանցի, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էզրէն Պրէմէզի, Թէվէքքէլի խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբէտ, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.
Բ. Սօմմարիպա, Բէնտիք։
Նաղլէ խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14։
Ղալաթիա, Գօրէկաթիվէ վճռ. ատեն դիմաց։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 41–50

Ա Ն Գ Ռ Ը

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 183,000,000	Ֆր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ

21 Ղալաթիա, Ինայէթ խան 34–50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդհկց Հիլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դագօ	1497	Ճագօ	1611	Մարիօ	724	[illegible]	136
Ալեքթօ	3607	Դանթէ	2306	Երաթօ	1695	Մարէնկօ	2273	[illegible]	1118
Անճէլօ	1841	Դարիօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիոսթօ	2277	Դէլթօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	[illegible]	1193
Գասսիօ	1822	[illegible]	937	Հիլտա	3720	Միլօ	1057	[illegible]	1203
Գօլորատօ	1264	[illegible]	3382	Հօրաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	[illegible]	1823
Գարլօ	1076	[illegible]	1718	[illegible]	595	Մուրինօ	2419	[illegible]	1546
[illegible]	841	[illegible]	594	Իտահօ	2354	Նէրօ	1033	[illegible]	3327
[illegible]	4481	[illegible]	2464	[illegible]	5540	Օթթօ	4160	[illegible]	1470
[illegible]	1371	[illegible]	1520	[illegible]	1080	Օթէլլօ	4036	[illegible]	437
[illegible]	1587	[illegible]	1841	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	[illegible]	2429
[illegible]	1244	[illegible]	954	[illegible]	2307	[illegible]	1637	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1828	[illegible]	1700	Րօլլօ	510	[illegible]	1289
[illegible]	2729	[illegible]	849	Լէօ	1053	Րօմէօ	2229	[illegible]	2395
[illegible]	1831	[illegible]	4582	Լէփանթօ	2272	Րօնտա	1663	[illegible]	1350
[illegible]	2397	[illegible]	3060	Լիվօռնօ	1643	[illegible]	1613	[illegible]	1300
[illegible]	4235	[illegible]	1243	Լօրէնցօ	3191	[illegible]	1739		

Ընդհանուր վաճառքով Հիլէն հոս հասած է։
Վիկօ շոգենաւը, նաւապետ Հօջինսըն։
Ընդհանուր վաճառքով Հիլէն հոս կը սպասուի։
Թօ-օ շոգենաւը, Նոյեմբեր 12ին։

Դիմել առ Գործակալս Տ. ՀԻՆՑ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22–24, Գիւմիւշ Մէյտէն խան, Ղալաթիա 10 21–50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Փարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Փարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 23–50 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող
շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեդի	Նայդօֆրիս
Մինիս	Էմէյսիս
Րափսիս	Պուզիրիս
Թէյպըր	Մօէրիս
Նարպօն	Ֆայլոի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն միջնակը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ երկ ճամբորդներու համար առնչութիւնն ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ առանձնական թեւով ճամբորդներ կ'առնեն բայց առնչութիւն չունին։

սղերլին
Կ. Պոլսէ Լիվըրբուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները առն շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները առնելու համար տոմսակներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԸԼ և Ընկ. Գործակալք
Ուէթըլ խան, Պահճէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
38–50 31 Ճէյմս Սդրիթ, Լիվըրբուլ

ՓՐԻՆՍ ԼԱՅՆ CO LD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ
Մէկ ամիսը երկու անգամ կը մեկնին Լիվըրբուլէ եւ Անվերսէն մեզի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	15900	[illegible]	589
[illegible]	16900	[illegible]	4847
[illegible]	12950	[illegible]	3223
[illegible]	12950	[illegible]	2945
[illegible]	8845	[illegible]	2936
[illegible]	8123	[illegible]	2935
[illegible]	8120	[illegible]	2858
[illegible]	7392	[illegible]	818
[illegible]	7369	[illegible]	1600

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
41–50 Joly et Seagor
Մէյմէնէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց 14

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Տպաքրուած երթեւեկութիւններ
Հոկտեմբեր

Կշ. 11,24	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւօտ, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Փոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 13/26	Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Ուր. 15/28	Մէթէլիւս, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
13	Օտեսա ժամը 5ին իրիկուն։ 48–50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախումբ. երթեւեկ. 1905 սեպտ. 1 (Ն. Տ.) հինգշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ–ԷՐԷՕԼԻ–ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախ. 622

Կայարան		Առտ. և Ճմբ. Առաւ.
Գօնիա	մկն.	12 30
Գուշէն խան		1 1
Չումրա		1 45
Արբըզ Էօրէն		2 13
Մանդասուն		2 42
Գարաման	ժմն.	3 13
Գարաման	մկն.	3 28
Սէտրօվա		3 54
Այրանճը–Տէրպէնտ		4 44
Ալաճա		5 20
Էրէօլի	ժմն.	5 45
Էրէօլի	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմն.	իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կառախ. 621

Կայարան		Առտ. և Ճմբ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէօլի	ժմն.	6 53
Էրէօլի	մկն.	8 50
Ալաճա		9 17
Այրանճը–Տէրպէնտ		10 1
Սէտրօվա		10 43
Գարաման	ժմն.	11 7
Գարաման	մկն.	11 22
Մանդասուն		11 55
Արբըզ Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գուշէն խան		1 36
Գօնիա ժմն.	իրիկ.	2 5

28–50

Արտօնատէր ՉԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 (Ն.Տ.) հինգշաբթի օրէն սկսեալ
ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ–ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 Ճամբ. Առտ.	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 44 Խառն Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Առտ.	Թ. 8 Ճամբ. Առտ.	Թ. 10 Ճամբ. Առտ.	Թ. 12 Ճամբ. Առտ.	Թ. 14 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ.	Թ. 16 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 18 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 20 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 22 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 24 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 26 Ճամբ. Իրիկ.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Գատըգէօյ Կամուրջ	մկն.	11 30	12 35	12 35	2 25	2 58	4 23	5 29	6 48	7 45	8 51	9 58	10 35	11 15	11 55	12 35
Հայտար Փաշա	ժմն.	11 50	12 55	12 55	2 45	3 18	4 43	5 49	7 3	8 5	9 11	10 18	10 55	11 35	12 15	12 55
Հայտար Փաշա	մկն.	11 54	1 —	1 25	2 52	3 25	4 50	5 54	7 8	8 15	9 16	10 23	11 —	11 40	12 20	1 —
Գըզըլ Թօփրաք	»	12 2	1 08	—	3 —	3 33	4 58	6 2	7 16	8 25	9 24	10 31	11 8	—	12 28	1 8
Ֆէնէր Եօլու	»	12 5	1 12	1 37	3 3	3 36	5 1	6 5	7 19	8 30	9 28	10 34	11 11	—	12 31	1 11
Կէօզ Թէփէ	»	12 9	1 16	—	3 7	3 40	5 5	6 9	7 23	8 36	9 32	10 38	11 15	—	12 35	1 15
Էրէնքէօյ	»	12 14	1 20	1 48	3 11	3 45	5 9	6 13	7 27	8 42	9 36	10 43	11 20	11 51	12 40	1 19
Պօսթանճըք	»	12 20	1 26	1 59	3 17	3 51	5 15	6 19	7 33	8 51	9 42	10 51	11 26	11 57	12 46	1 25
Մալթեփէ	»	12 28	1 35	2 13	3 26	3 58	5 24	6 26	7 42	9 4	9 50	11 1	11 33	12 5	12 54	1 33
Գարթալ	»	12 39	1 45	2 27	3 36		5 34		7 52	9 19	10 —	11 11	ժմն.	12 15	1 04	1 43
Բէնտիք	ժմն.	12 46	1 52	2 37	3 43	ժմն.	5 41	ժմն.	7 59	9 29	10 07	11 18		12 22	1 11	1 50
Բէնտիք	մկն.	Այս կառախումբը Սեպտ. ամսոյ. 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ		2 45						9 40						
Թուզլա	»			3 6						10 1						
Կէյպզէ	»			3 28						10 24						
Տիլ Իսկէլէսի	»			3 50						10 48						
Թաֆշանճըլ	»			4 —						10 58						
Հէրէքէ	»			4 16						11 17						
Եարըմճա	»			4 37						11 39						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»			4 49						11 51						
Տէրինճէ	»			4 59						12 2						
Իզմիտ	ժմն.			5 13						12 18						
Իզմիտ	մկն.			5 38												
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»			6 11												
Սապանճա	»			6 35												
Համիտիէ	»			6 59												
Կէյվէ	»			7 42												
Աք Հիսար	»			8 4												
Մէքէճէ	»			8 33												
Լէֆքէ	»			8 57												
Վէզիր Խան	»			9 32												
Պիլէճիկ	ժմն.			10 12												
Պիլէճիկ	մկն.			[illegible]												
Գարաքէօյ	»			[illegible]												
Պօզիւք	»			[illegible]												
Ին Էօնիւ	»			[illegible]												
Չուքուր Հիսար	»			[illegible]												
Էսկի Շէհր	ժմն.			[illegible] իրիկ.												

24–50

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Առտ.	Թ. 9 Ճամբ. Առտ.	Թ. 41 Խառն Առտ.	Թ. 11 Ճամբ. Առտ.	Թ. 13 Ճամբ. Առտ.	Թ. 15 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 19 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 43 Խառն Առտ.	Թ. 21 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 23 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 25 Ճամբ. Իրիկ.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր	մկն.	Այս կառախումբը Սեպտ. ամսոյ. 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ											10 40			
Չուքուր Հիսար	»												11 16			
Ին Էօնիւ	»												11 48			
Պօզիւք	»												12 24			
Գարաքէօյ	»												1 —			
Պիլէճիկ	ժմն.												1 50			
Պիլէճիկ	մկն.												2 2			
Վէզիր Խան													2 38			
Լէֆքէ	»												3 13			
Մէքէճէ	»												3 45			
Աք Հիսար	»												4 11			
Կէյվէ	»												4 34			
Համիտիէ	»												5 29			
Սապանճա	»												5 45			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»												6 10			
Իզմիտ	ժմն.												6 41			
Իզմիտ	մկն.						12 —						7 6			
Տէրինճէ	»						12 18						7 21			
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»						12 29						7 30			
Եարըմճա	»						12 41						7 42			
Հէրէքէ	»						1 8						8 6			
Թաֆշանճըլ	»						1 19						8 16			
Տիլ Իսկէլէսի	»						1 33						8 26			
Կէյպզէ	»						2 3						8 55			
Թուզլա	»						2 24						9 17			
Բէնտիք	ժմն.						2 44						9 39			
Բէնտիք	մկն.	11 42	12 30	1 15	1 56	2 40	2 58		5 03		7 21	8 45	9 50	10 44		12 6
Գարթալ	»	11 50	12 38	1 23	2 4	2 48	3 9		5 11		7 29	8 53	10 2	10 52		12 15
Մալթեփէ	»	12 —	12 48	1 34	2 15	2 58	3 25	4 13	5 22	6 36	7 40	9 4	10 18	11 3	11 47	12 25
Պօսթանճըք	»	12 08	12 56	1 42	2 23	3 6	3 37	4 21	5 30	6 44	7 48	9 12	10 31	11 11	11 56	12 33
Էրէնքէօյ	»	12 15	1 2	1 49	2 29	3 12	3 48	4 27	5 36	6 50	7 54	9 18	10 41	11 18	12 2	12 40
Կէօզթէփէ	»	12 19	1 6	1 53	2 33	—	3 52	4 31	5 40	6 54	7 58	9 22	—	11 22	12 6	12 44
Ֆէնէր Եօլու	»	12 23	1 10	1 57	2 37	—	3 58	4 35	5 44	6 58	8 2	9 27	10 50	11 26	12 10	12 48
Գըզըլ Թօփրաք	»	12 26	1 13	2 —	2 40	—	4 3	4 38	5 47	7 1	8 5	9 30	—	11 29	12 13	12 51
Հայտար Փաշա	ժմն.	12 33	1 20	2 7	2 47	3 22	4 12	4 45	5 54	7 8	8 12	9 37	10 59	11 36	12 20	12 58
Հայտար Փաշա	մկն.	12 38	1 25	2 12	2 53	3 27	4 24	4 52	6 —	7 13	8 17	9 42	11 20	11 43	12 25	1 3
Գատըգէօյ Կամուրջ	ժմն.	12 58	1 45	2 32	3 13	3 47	4 44	5 12	6 20	7 33	8 37	10 2	11 40 իրիկ.	12 3	12 45	1 23